

Τὸ Γαλαξειδί

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΓΕΩΡ. Ε. ΘΩΜΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Συνδέσμον-

Εφημερίδας

Καραϊσκού 111

ΤΗΛΕΦ. 4123.528

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Γραφεία Εφημερίδας Ἀθηνῶν
Ἀκαδημίας 61 τηλ. 36.20.328

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ 35ον

ΜΑΡΤΙΟΣ 1982

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 383

Ἀπόηχο τοῦ Ἀγώνα

ΟΙ ΑΠΡΟΣΚΥΝΗΤΟΙ

Ἵσταν ὁ κλέφτης ζωντανὸς τοῦρκο δὲν προσκυνᾷ:

κι ἂν πέσει τὸ κεφάλι του δὲν μπαίνει σὲ ταγάρι·

τὸ παίρνουν οἱ σταυραετοὶ νὰ θρέψουν τὰ παιδιὰ τους,

νὰ κάνουν πήχην τὸ φτερό καὶ π:θαμὴ τὸ νύχι.

(Δημοτικὸ)

Καὶ σκόλιο

«Υπερήφανος, καὶ ἔτοιμος διὰ τὴν θυσίαν ὁ κλέφτης, ἀπὸς αὐτὸς τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν, μόνον εἰς τὸ τρομερὸν ὄρεον καταδέχεται νὰ ἐμπιστευθῇ τὰ λείψανά του. Ἔτσι προσδοκᾷ, ὅτι ἡ θυσία του δὲν θὰ ὑβρισθῇ, εἰς τὸ ἀτιμωτικὸν ταγάρι τοῦ τούρκου δυνάστου».

Στὰ χρόνια τῆς δουλείας

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΑΣΜΑ

Τὸ κατωτέρω δημοσιεύμενον δημοτικὸν ἄσμα ἐγράφη καθ' ὑπαγόρευσιν γέροντος Ἀκάρνανος, κατὰ τὴν ἐν Ἰστέρει περυσινὴν ἀποστολὴν μου. Εἶναι τὸ πρῶτον ἐξυμνοῦν κλεπτικὰ κατορθώματα καὶ ἀνάγεται εἰς τὴν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 12' ἑκατονταετηρίδος ὑποκινηθεῖσαν μὲν ὑπὸ τοῦ Δουκὸς Νεβέρ, οἰκτρῶς δὲ καταλῆξαν, ἔνεκα τῆς προδοτικῆς διαγωγῆς τοῦ ἀρματοῦ τῆς Ἱπείρου Μάρκο-Πούλιου ἐπαναστάσιν, περὶ ἧς θέλω κατ' ἔκτασιν γράψαι εἰς τὴν προσεχῶν φυλλαδίῳ τῆς Χρυσῆς αἰδέας, ὅτε καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ ἄσματι ἀναφερομένων ἀρματωλῶν Ζάχου, Μαρασλῆ καὶ Μάρκο-Πούλιου γενήσεται λόγος.

Κ. Σάβας

Τὸ λέν τ' ἀηδονία στὰ βουνὰ κι' ἡ πέδικες στὰ πλάγια,
τὸ λέει κ' ἕνα κλεφτόπουλο στοῦ Ζάχου τὸ λημέρι.
«Ροδόλα Ζάχο μ' τὰ βουνά, καὶ πόλεμο μὴ κάνης,
«Πολλὰ Τουρκὰ φερόμενα περὶ τὰ βουνά,
«Πολλὰ Τουρκὰ φερόμενα περὶ τὰ βουνά,
«Ὅσο νάρθῃ ὁ Μαρασλῆς, κι' αὐτὸς ὁ Μάρκο-Πούλιος».
Κι' ἕνας ἀπὸς τοῦ τ' ἄκουσε στὸ Ζάχο πάγει καὶ λέει:
«Ὁ Πούλιος σὰς ἐγέλασε κι' ἀρνήθη τὸ βαγγέλιο,
«Κι' ὁ Μαρασλῆς ἐπάλασε μ' ἐξήντα παλληκάρια».
Τὸ λόγο δὲν ἀπόσωσε κι' ἡ συντυχία κρατιῶταν.
Κι' ὁ Μαρασλῆς ροδόλασε τοὺς κάμπους καθαλάρης.
Πετάει ὁ Ζάχος τὸ σπαθὶ καὶ ρίχνει τὸ τουφέκι,
Κι' ὁ Μαρασλῆς ἀπὸ κοντὰ στοὺς Τούρκους καθαλάρης.
«Χόρτασε Ζάχο τὴ Τουρκία, ἄφσε κ' ἐμένα λίγους».

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΑΣΜΑ

Τὸ κατωτέρω δημοσιεύμενον δημοτικὸν ἄσμα, ὅπως πρωτοφανὲς διὰ τὴν δύναμιν τῶν λέξεων καὶ τὸ ὕψος τῆς ποιήσεως, μοὶ ἐχορήγησεν ὁ ἐκ Λοκρίδος φοιτητῆς τῆς νομικῆς Κ.Σ. Πετρίδης, ἀντιγράψας ἐν αὐτῇ τῇ πατρίδι τοῦ Ἀνδρίτσου.

Κ. Σάβας

Ο ΑΝΔΡΙΤΣΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΟΥΝΑ

Κλαῖνε τὰ μαῦρα τὰ βουνά, παρηγοριὰ δὲν ἔχουν.
Δὲν κλαῖνε γιὰ τὸ ψῆλωμα, δὲν κλαῖνε γιὰ τὰ χιόνια.
Ἦ κλεφτοῦριά τ' ἀρνήθηκε καὶ ροδόλαε στοὺς κάμπους.
Ἦ Γκιῶνα λέγ' τῆς Λιάκουρας, κι' ἡ Λιάκουρα τῆς Γκιῶνας.
«Βουνὺ μ' πούσαι ψηλότερα καὶ πηλὸν ψηλ' ἀγναντεύεις,
«Ποῦ νᾶναι, τί νὰ γίνῃκασι οἱ κλέφταις Ἀνδριτῆσσοι;
«Σὰν ποῦ νὰ φένονταν τὰ σφαγὰ, νὰ ρίχνουν τὸ σημάδι;
«Σὰν πηλὰ βουνὰ στολίζουν με Τούρκικα κεφάλια;
«Τί νὰ σοῦ πῶ μωρὲ βουνί, τί νὰ σοῦ πῶ βουνάκι,
«Τὴ λεβεντιά τὴ χαίρονται οἱ ψωτισμένοι κάμποι.
«Στοὺς κάμπους φένονταν τὰ σφαγὰ καὶ ρίχνουν τὸ σημάδι,
«Τοὺς κάμπους τοὺς στολίζουν με Τούρκικα κεφάλια».
Κ' ἡ Λιάκουρα σὰν τ' ἄκουσε, θαρεῖα τῆς κακοφάνης.
Τηράει ζερβά, τηράει δεξά, τηράει κατὰ τὴν Σκάλα(*)
«Βρὲ κάμπε ἀρρωστιάρικε, βρὲ κάμπε μαρζαζάρη,
«Μέ τὴ δική μου λεβεντιά νὰ στολισθῇς γυρεύεις;
«Γιὰ θγάλε τὰ στολίδια μου, δὲ' μου τὴ λεβεντιά μου»
«Μὴ λυῶς' οὐλὰ τὰ χιόνια μου, καὶ θάλασσα σὲ κάμω».

(*) Ἐπίκειον τῶν Σαλῶν τὸ ποίημα ἐγένετο ὅταν τ' ἀρματολικά στίφη τοῦ Ἀνδρίτσου καὶ Βλαχθανάση, με ἀναπεπταμένως σημαίας διέτρεχον τὴν στερεάν καὶ Πελοπόννησον, τὰ πάντα εἰς τὸ πῦρ καὶ τὸν σίδηρον παραδίδοντες (1785).
(*) Ἀπὸ τὸ 15ῆμερο περιοδικὸ «ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ», τ. Δ', 1866, σ. 116, σ. 215).
Γ. Θ.

ΔΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΥΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Ὁ Σύνδεσμός μας διοργανώνει διήμερη ἐκδρομὴ στὴν Ὀλυμπία στὰς 8 καὶ 9 Μαΐου ἀπὸ Σάββατο πρωὶ μέχρι Κυριακὴν ὁρᾶν. Τὴν εἰσιτηρίῳ μετὰ ξενοδοχείου καὶ πρωινῶν δρχ. 1.700. Δηλώσεις συμμετοχῆς μετὰ τὴν πληρωμὴ τοῦ εἰσιτηρίου μέχρι 20 Ἀπριλίου.

Περὶ περισσότερες πληροφορίες στὰ τηλέφωνα τῶν Γραφείων τοῦ Συνδέσμου 41.23.528 καὶ 36.20.328 πρωινῶς ὥρες καὶ 45.17.008 μ.μ. (Μ. Οἰκονόμου).

ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΥΘ. ΓΟΥΡΓΟΥΡΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΜΑΣ

Ἀγαπητοὶ φίλοι,

Ὁς Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Γαλαξειδιωτῶν καὶ ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκδόσεως τοῦ Συγγράμματος τοῦ ἀειμνήστου Εὐθυμίου Γουργουρῆ «Τὸ Γαλαξειδί στὸν καιρὸ τῶν Καραβίων», θεωρῶ ὑποχρεῶσιν νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς τὰς τὸ Ἰδρυμα Νεοελληνικῶν Σπουδῶν, διὰ τὴν προβολὴν τοῦ ὑπὸ ἐκδόσιν ἔργου, τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἰδρυματός Κωνσταντῆν κ. Φαίδωνα Μπουμπουλίδη διὰ τὴν ἀναμφισβήτητον ἐξαιρετικὴν παρουσίαν καὶ ἀξιολόγησιν τοῦ ἔργου, τὸν Οἰκονομολόγον Ἐφοπλιστὴν κ. Μιχαὴλ Πετρόπουλον διὰ τὴν σημαντικὴν του προσφορὰν, τὴν κ. Ἄννα Πολυτίμου, ἡ ὁποία, ὡς ἐνεμένητο, ἰστέδωσε τὸσον παραστατικὰ τὰ λογοτεχνικὰ κείμενα.

Ἄν καὶ τὸ ἔργον ἀναφέρεται εἰς ὀρισμένον μόνον τόπον, τὸ Γαλαξειδί, καὶ εἰς ὀρισμένην μόνον ἐποχὴν, τῆς ἀκμῆς τῆς Ἰστιοφόρου ναυτιλίας, ἐν τούτοις, νομιζόμεν, δὲν παύει νὰ ἐνδιαφέρει γενικότερα, ὅχι μόνον τοὺς Ἕλληνας, ἀνεξαρτήτως τόπου καὶ ἐποχῆς, ἀλλὰ καὶ ὅλους, ἐπὶ διεθνούς ἐπιπέδου, τοὺς ἀσχολουμένους μετὰ τὰ ναυτιλιακὰ θέματα.

Τὸ ἔργον αὐτὸ, καρπὸς προσπαθειῶν καὶ κόπων 10 ἐτῶν, ὁ ἀειμνήστου Εὐθυμίου Γουργουρῆ, δι' ἰδιογράφου ἐπιστολῆς του, ὀλίγους μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου του, ἐδῶκεν εἰς τὸν Σύνδεσμον Γαλαξειδιωτῶν. Ἦ οἰκονόμεια τοῦ μεταστάντος, σεβαστῆς τῆς ἐπιθυμίας του, παρεχώρησε τὰ χειρόγραφα καὶ λοιπὸν ὅλκον ἀποκλειστικὰ εἰς τὸν Σύνδεσμον Γαλαξειδιωτῶν, ὥστε τὰ ἀνεκδοκίμα κείμενα ἐκ τῆς διαθήσεως τοῦ μέλλοντος νὰ κυκλοφορήσιν συγγράμματος νὰ περιέρχονται εἰς τὸν Σύνδεσμον Γαλαξειδιωτῶν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν σκοπῶν του. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἡ οἰκονόμεια τοῦ δωρητοῦ προσέφερεν σημαντικὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσιν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκδόσεως. Ἐπειδὴ ἡ ἐκδοτικὴ προσπάθεια εἶναι μεγάλη καὶ δαπανηρὰ, ἡ πραγματοποίησις τῆς δὲν θὰ καταστῇ δυνατὴ ἐὰν δὲν βοηθήσουν ὅλοι. Μὲ τὴν σημερινὴν εὐκαιρίαν ἀπευθύνομαι πρὸς ὅλους τοὺς Γαλαξειδιώτας, ὅσους ἐνδιαφέρονται καὶ νομίζουν ὅτι ἡ ἐνίσχυσις τους θὰ συμβάλλει πολλὰ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Γαλαξειδίου, δὲ δηλώσω τὴν συμμετοχὴν τους.

Ἐὰν καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐναρξίς τῆς ἐκτυπώσεως ἐντὸς τοῦ Μαρτίου ἐ.ε., ὁ ὅλος Τόμος θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ κυκλοφορήσῃ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον ἐ.ε.

Καὶ πάλιν ἀπευθύνω ἕνα θερμὸν κατὰ εὐχαριστῶ πρὸς ὅλους.

ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΣ

Ἀναστάσιος Μπράτσος δρχ. 2.500
Παρασκευά Π. Ἀγγουρά δρχ. 2.500.
Ἰσιδ. Σιδηρόπουλος δρχ. 2.500.
Α. Κουφουδάκης ἐναντι δρχ. 1.000.
Δ. Ἀλευρομάγειρος ἐν. δρχ. 1.000.
Εὐαγγελία Σιδηροπούλου δρχ. 2.500.
Ἀδριανὴ Σιδηροπούλου δρχ. 2.500.
Ἀδριανὴ Κεφάλια δρχ. 2.500.
Θίμις Στέφος δρχ. 2.500.
Τάκης Παναγόπουλος δρχ. 2.500.
Ἰωάν. Μπαλάσκας δρχ. 2.500.
Λούλα Ἀρβανίτη δρχ. 2.500.
Ἀλεξάνδρ. Καβαλλίνης δρχ. 2.500.
Κυριάκος Ἀρβανίτης δρχ. 5.000.
Μίνα Κατσανάκη δρχ. 2.500.
Ἀχιλλεὺς Μπαλταδόρος δρχ. 2.500.
Δημ. Ἀνδρεάδης δρχ. 2.500.

Νίτσα Φούσκα δρχ. 2.500

Νικ. Ἑμμ. Γουργουρῆς δρχ. 2.500
Ἐλίνα Ἑμμ. Γουργουρῆ δρχ. 2.500
Καίτη Βλάχη-Ρηγούπουλου 2.500
Κλ. Μουζενίδου ἐναντι δρχ. 1.000
Ξένια Λεοῦση ἐναντι δρχ. 1.000
Ν. Τολιδοῦρου ἐναντι δρχ. 1.000
Περ. Σινόπουλος ἐναντι δρχ. 1.000
Ἀσ. Ρόζεμπεργκ ἐναντι δρχ. 1.000
Γαλάτεια Οἰκονομάκου — Χαμόδρακα καὶ τὰ τέκνα τῆς Λεονάρδος καὶ Ἰουλία Ἀμαζού, δωρεὰ δρχ. 10.000.

Εὐθ. Μαμαρόλης ἐναντι δρχ. 1.500
Μ. Γαλάνη-Κρίκου ἐναντι δρχ. 1.000
Κώστ. Σκαντζῆς ἐναντι δρχ. 1.000
Μίτσα Οἰκονόμου ἐναντι δρχ. 1.500
Εὐτυχία Τσούνη ἐναντι δρχ. 1.500
Φωφά Ζαχαριά ἐναντι δρχ. 1.500
Μήτσα Μητροπούλου δρχ. 2.500
Μάνος Χατζῆς δρχ. 2.500
Παντῆλης Μηνῶτος δρχ. 2.500
Γεώργ. Ε. Μητρόπουλος δρχ. 2.500
Εὐθ. Γ. Μητρόπουλος ΜΠ. δρχ. 2.500

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ συμπολίτες καὶ μέλη τοῦ Συνδέσμου μας, ὡς καὶ οἱ φίλοι τοῦ Γαλαξειδίου καὶ ὅσοι ἐνδιαφέρονται εἰς τὴν ἐκδόσιν τοῦ βιβλίου τῆς συγγραφῆς τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου Ε. Γουργουρῆ μετὰ τὸν τίτλον «Τὸ Γαλαξειδί στὸν καιρὸ τῶν Καραβίων» νὰ δηλώσωσιν τοῦτο τὸ συντομώτερον στὰ γραφεῖα μας, προκειμένου νὰ καταστῇ δυνατὸς ὁ προγραμματισμὸς τῆς ἐκδόσεως.

Ἡ χρηματικὴ ἐπιδότησις ἑκ δρχ. δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) μπορεῖ νὰ καταβληθῇ ἐφ' ἑκάστῃ ἐκ δὲ δύο δόσεις, μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1982.
(Ἐκ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου)

ΤΑ ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Δ/ΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Πειραιᾶς 2 Μαρτίου 1982
Ἀριθ. Πρωτ. 40

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτὴ Ν. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗ
2. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΩΝ Ἀκαδημίας 61 — Α Θ Η Ν Α

ΘΕΜΑ: «Παροπλισμὸς πλοίων ἐν ὄρμῳ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ»

Σχετ: Β. Ἑλλήνων ΠΑΒ 1474)13. 13.2.82

Ἀπαντώντας στὴν ὑπ' ἀριθ. 1. 474)13.2.82 ἀναφορὰ τοῦ Συνδέσμου Γαλαξειδιωτῶν Φακίδος γιὰ τὸν Ἑλληνισμὸ παροπλισμένων δεξαμενοπλοίων στὸν Ὄρμῳ Γαλαξειδίου ποὺ κατατέθηκε ἀπὸ τὸν Βουλευτὴ κ. Ν. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗ σὰς γνωρίζουμε πρὸς ἐνημέρωσίν σας καὶ ἐνημέρωσιν τῶν ἐνδιαφερομένων τὰ ἑξῆς:

1.— Τὰ παροπλισμένα πλοία εἶναι

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ

Γαλαξειδίου, ἔχει νέα προβλήματα. Ἐνὸς τοῦ παρελθόντος, ποὺ ὡς Ναυτικὸ Γυμνάσιον εἶχε μὴ ἀριθμὸ μαθητῶν, γίνετο προβληματικὴ ἡ λειτουργία του ἀπ' αὐτὴ τὴν αἰτία, τώρα μετὰ τὴ μετατροπὴν του εἰς ἐκπαιδευτήριον Γενικῆς Κατεχθόνσεως ἀντιμετωπίζει, ἀντίθετα, προβλήματα χώρου ποὺ δὲν ἐπαρκεῖ σὲ οἰκῆμα ὅπου στεγάζεται. γὰρ νὰ καλύψῃ τὴν παιδευτικὴ καὶ λειτουργικὴν, ἐν γένει, ἀνάγκαν τοῦ, μετὰ τὸ μεγάλο ἀριθμὸ μαθητῶν ποὺ συγκεντρώνει σήμερον. Ἔτσι τίθεται ἐπείγουσα τὴ ζητήματα μεταστεγάσεως τοῦ σχολείου εἰς ἄλλο κτίριον, μετὰ τὴν ἀπαιτούμενον χώρου καὶ ἐγκαταστάσεως ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ ὁμαλὰ τὴν ἀποστολὴν του, ἀφοῦ εἶναι βέβαιον, ὅτι τὸ σημερινὸ ἀρχοντεῖο ποὺ τοῦ προσφέρει τὴν στέγη, ὅσο μεγάλο καὶ ἂν εἶναι, δὲν ἐπαρκεῖ, πάντως, γιὰ τὰ παραπάνω ἀπὸ 160 ἔξοδα, ποὺ ἀποτελοῦν τὸν κόσμον αὐτοῦ.

Ἔτσι, μετὰ τὴν βέβαιαν προοπτικὴν ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς θὰ ἀνεβαίνει, ριζικὴ λύση εἶναι ἡ ἀνέγερσιν ἀπὸ τὰ θεμέλια κτιρίου κατάλληλου γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Καὶ τοῦτο πρέπει ν' ἀποσταλῇ εἰς τὴν ἐκδοτικὴν φροντίδα τῶν ἡμετέρων ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου Ε. Γουργουρῆ μετὰ τὸν τίτλον «Τὸ Γαλαξειδί στὸν καιρὸ τῶν Καραβίων» νὰ δηλώσωσιν τοῦτο τὸ συντομώτερον στὰ γραφεῖα μας, προκειμένου νὰ καταστῇ δυνατὸς ὁ προγραμματισμὸς τῆς ἐκδόσεως.

Ἡ χρηματικὴ ἐπιδότησις ἑκ δρχ. δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) μπορεῖ νὰ καταβληθῇ ἐφ' ἑκάστῃ ἐκ δὲ δύο δόσεις, μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1982.
(Ἐκ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου)

Ἡ χρηματικὴ ἐπιδότησις ἑκ δρχ. δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) μπορεῖ νὰ καταβληθῇ ἐφ' ἑκάστῃ ἐκ δὲ δύο δόσεις, μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1982.
(Ἐκ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου)

Ἐκτὸς λειτουργίας, τελείως νεκρὰ καὶ δὲν ὑπάρχει θέμα ρυπάνσεως, 2.— Τὰ παροπλισμένα πλοία εἶναι ἀξιοπλοῖα θὰ παραμείνουν δὲ προσωρινὰ, λόγω τῆς κάμψης ποὺ παρουσιάζεται στὴ ναυλαγορά, μέχρι ἐξευρέσεως ναυλοῦ.

3.— Συμβάλλουν στὴν οικονομικὴ ἐνίσχυσιν τῆς περιοχῆς ἀγκυροβολίας καὶ στὴν ἀπασχόλησιν τῶν κατοίκων ἰδιαίτερα κατὰ τὴν παρούσα ὑποτονικὴν περίοδον τοῦ χειμῶνος, ἐνίσχυσιν ποὺ ἐκδηλώνεται μετὰ διαφόρων μορφῶν ὡς π.χ. χρησιμοποίησιν φυλάκων, λέμβων καὶ λεμβοδύων, ἀγορὰ τροφειοφωδίων, πληρωμὴν τελῶν καὶ δικαιωμάτων, χρησιμοποίησιν μεταφορικῶν μέσων χρήσιν ξενοδοχείων, ἐστιατορίων κ. λ.π.

4.— Οἱ ἀρμόδιες Λιμενικὲς Ἀρχὲς ἔχουν ἤδη διαταχθεῖ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς νὰ ἀσκοῦν αὐστηρὰ πρὸς τὸν ἀσφαλτικὸν καὶ κατασταλτικὸν ἐλεγχον γιὰ τὴν ἀποτροπὴν κάθε δυσσεβέρτου συμβάντος ποὺ θὰ ἔχει ἰδιαίτερα σχέσιν μετὰ τὴν προστασίαν περιβάλλοντος.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ Γ. ΓΙΩΤΑΣ

αὐτοῦ, τουλάχιστο, τριῶν ἀκόμα αἰθουσῶν ποὺ ἀπαιτεῖται μὴ δαπάνη γύρω στὸ 1.500.000 δρχ. Ἄν οἱ πληροφορίες μας εἶναι ἀκριβεῖς, νομίζουμε ὅτι ἡ λύση ποὺ προτείνεται εἶναι, γιὰ σήμερον, κάπως ἐφικτὴ. Καὶ θὰ παρακαλοῦσαμε θερμὰ τοὺς ἀρμόδιους παράγοντες νὰ τὴν προωθήσουν δραστήρια, ὥστε σὸ ἐξῆς μὴν ποὺ μεσολαβεῖ ὅς τὴν ἀνοίξῃ τῆς νέας σχολικῆς περιόδου 1982—1983, ἂν εἶναι δυνατόν, νὰ φτάσῃ στὴν πραγματοποιήσιν της. Γιὰ νὰ μπορεῖ τὸ Σχολεῖο νὰ ἐκπληρώσῃ σωστὰ τὴν ἀποστολὴν του, πράγμα πολὺ κοινὸ, ἂν ἔχει τελείως ἀδύνατον, μετὰ τὴν ὑφιστάμενην συνθήκην.

ΑΠΟ ΜΙΑ ΓΕΝΙΚΗ θεωρητικὴ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων, σὲ σχέση μετὰ τὸ θέμα «Παροπλισμὸς πλοίων στὸν Ὄρμῳ Γαλαξειδίου», ποὺ δημοσιεύεται σὲ ἄλλες στήλες μας, δὲν γίνεται νὰ εἶναι ἀπολύτως ὀρθὸς οἱ σχετικὲς εἰσηγήσεις, τῶν ἀρμόδιων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου, τουλάχιστο γιὰ τὸ Γαλαξειδί.

Ἔτσι, ἀπὸ ὅλες τὶς μορφῆς οἱ ὁποῖες, ὅπως ὑποστηρίχθη, σὲ τὸ ἔγγραφο, συμβάλλουν στὴν οικονομικὴ ἐνίσχυσιν τῆς περιοχῆς ἀγκυροβολίας καὶ τὴν καθιστοῦν ἐνδεικνυμένη, ἡ μόνον πραγματικὴ εἶναι ἡ χρησιμοποίησιν φυλάκων τῶν ἀγκυροβλημένων πλοίων. Οἱ ἄλλες (χρησιμοποίησιν λέμβων καὶ λεμβοδύων, ἀγορὰ τροφειοφωδίων, πληρωμὴν τελῶν καὶ δικαιωμάτων, χρησιμοποίησιν μεταφορικῶν μέσων, χρήσιν ξενοδοχείων καὶ ἐστιατορίων) ἡ εἶναι ἐντελὲς ἀσημαντὲς βῆμας ἢ χρησιμοποίησιν λέμβων καὶ λεμβοδύων, προφανῶς γιὰ τὴν μεταφορά καὶ τὴν ἀποχώρησιν τῶν φυλάκων καὶ ἡ χρησιμοποίησιν μεταφορικῶν μέσων, ἡ εἶναι ἀνύποπτες ὅπως ἡ ἀγορὰ τροφειοφωδίων, χρήσιν ξενοδοχείων καὶ ἐστιατορίων, ἀφοῦ οἱ φυλάκες εἶναι ἐντόπιοι καὶ, φυσικὰ, τρῶν καὶ κοιμῶνται στὰ στίτια τοῦς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πληρωμὴν τελῶν καὶ δικαιωμάτων, πληροφοροῦμε τοὺς ἀρμόδιους ὅτι, σὲ μὴ προηγούμενην περίοδον, ποὺ εἶχε, πάλιν, τὸ λιμάνι τοῦ Γαλαξειδίου παροπλισμένα, κατὰ φεραν οἱ ἐπιδραστήσαντες τοὺς ἀρμόδιους τὰ σὲ ὀρισμένη ἀπόσταση, μετὰ μὴ περὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ νόμου, νὰ τὴν πληρῶνουν ὅτε «τέλη ἐλλιμενισμοῦ» γιὰ τὴν ἀνεπιθύμητην χρησιμοποίησίν του, πράγμα ποὺ κατακρίναμε σὲ φῶλον μας τοῦ Δεκεμβρίου 1978.

Ἔτσι, ὡς μόνον σίγουρο στοιχεῖον, παραμένει ἡ βέβαιη ἀπειλὴ μόλυνσεως τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὰς πετρελαίου, ὅπως συνέβη στὴν προηγούμενην φάσιν, συγχευμένη τὸ φθινόπωρον τοῦ '78, ποὺ σχηματίστηκε ἀπὸ παροπλισμένο μεγάλην πετρελαιοκηλίδαν καὶ ἔφτασε ὡς τὰ λιμενικὰ κρηπίδωκα τοῦ Γαλαξειδίου, μετὰ συνέπειαν νὰ προκαλέσει γενικὴν συταγερμὸν τῶν κατοίκων του, στὴν προσπάθειά τους νὰ ἐξουδετερώσουν τὴν ρύπανσιν ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἐκροήν ποὺ συνέχισε στὴν σελ. 2

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η συμπολίτισσα κ. Άση Μω-
ση, το γένος Εθνομίου Κατσι-
μπούρη, έγέννησε αγοράκι.

Η συμπολίτισσα κ. Φούλα
Ανδρουλάκη, έγέννησε αγορά-
κι.

Η συμπολίτισσα κ. Κατίνα
Χρονόπουλου, το γένος Μιχ. Κα-
τσούλη, έγέννησε αγοράκι.

Η σύζυγος του συμπολίτη κ.
Δημητρίου Ρούσου, έγέννησε α-
γοράκι.

Να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στον Ί. Ναό του Σωτήρος,
Καλλιθέας, στις 21 Μαρτίου βα-
πτίστηκε το κοριτσάκι του συμ-
πολίτη κ. Γιώργου Μακρή και
ελάβε το όνομα Άγάπη. Αγά-
δοχοι: ο κ. και η κ. Κ. Ρούσου.
Να ζήσει το νεοφώτιστο.

ΓΑΜΟΙ

Στις 27 Μαρτίου, στον Ί.
Ναό της Αγίας Ζώνης της Ά-
θήνας έγιναν οι γάμοι της συμ-
πολίτισσας δ. Τζωρτζίας Ανα-

στασοπούλου με τον κ. Άθανά-
σιο Μαχανδρέου.
Θερμά συγχαρητήρια.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσε στην Άθήνα και
κηδεύθηκε στο Γαλαξίδι η συμ-
πολίτισσα Αικατερίνη χήρα Ή-
λίας Μητροπούλου.

Απεβίωσε και κηδεύθηκε
την Άθήνα ο συμπολίτης Θά-
νος Άγγελής, Πλοίαρχος Π.
Ν., έ.ά.

Απεβίωσε και κηδεύθηκε
την Άθήνα η συμπολίτισσα
Ντακουλά χήρα, του επί πολλά
έτη Ιερών και Δασκάλου
στο Γαλαξίδι, Κωνσταντίνου
Γιαννέτσου.

Απεβίωσε και κηδεύθηκε
τον Πειραιά η συμπολίτισσα
Ιερώνη Παυλίδου.

Απεβίωσε στην Άθήνα και
κηδεύθηκε στο Γαλαξίδι η συμ-
πολίτισσα Αικατερίνη Τσάνου
(Μάη).

Απεβίωσε και κηδεύθηκε
στον Πειραιά ο συμπολίτης Χα-
ράλαμπος Μπαρτσώτας.

Τους οικείους συλλυπούμαστε.

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

— Ο κ. Άνδρέας Άνδρεόπου-
λος, εις μνήμην των γονέων του,
για το Παρθενάγειο δρχ. 5.000.

— Η κ. Θέα Γεραλή, εις μνή-
μην των γονέων της, για το Παρ-
θενάγειο δρχ. 3.000.

— Η κ. Έφη Σκουτεράκου για
το Παρθενάγειο δρχ. 2.000.

— Η Οικογ. Παναγ. Μιχαπού-
λου, εις μνήμην εξάδελφου της
Σπύρου Σιμίτη, για το Παρθενα-
γάγειο δρχ. 1.000.

— Ο κ. Ήλιος και η κ. Φωφώ
Μιχαπούλου, εις μνήμην ανεψιού
των Σπύρου Σιμίτη, για το Παρ-
θενάγειο δρχ. 1.000.

— Ο κ. Άναστάσιος Σκιαδάς,
για το Παρθενάγειο δρχ. 500.

— Ο κ. και η κ. Σάββα Γονιού,
εις μνήμην της θείας των Μαριάν-
θης Παυλίδου, υπέρ των σκοπών
του Συνδέσμου δρχ. 2.000.

— Ο κ. Σταύρος και η κ. Τούλα
Μητροπούλου, εις μνήμην της σε-
βαστής και πολυαγαπημένης των
μητέρας Αικατερίνης Ήλίας Μητρο-
πούλου, υπέρ των σκοπών του Συν-
δέσμου Γαλαξειδιωτών δρχ. 5.000.

— Ο κ. Νίκος και η κ. Χαρούλα
Μητροπούλου εις μνήμην της σεβα-
στής και πολυαγαπημένης των μη-
τέρας Αικατερίνης Ήλίας Μητροπού-
λου υπέρ των σκοπών του Συνδέ-
σμου Γαλαξειδιωτών δρχ. 5.000.

— Η κ. Τασούλα Άθαν. Μυλωνά,
το γένος Ίωαν. Γιακουμάκη εις
μνήμην της σεβαστής της θείας
Αικατερίνης Ήλίας Μητροπούλου,

αντί στεφάνου, υπέρ των σκοπών
του Συνδέσμου Γαλαξειδιωτών δρχ.
2.000.

— Η «Τεχνική και Τουριστική Έ-
ταιρεία Α. Άλδέρτης — Θ. Δη-
μόπουλος Α.Ε.» εις μνήμην της σε-
βαστής Αικατερίνης Ήλίας Μητρο-
πούλου αντί στεφάνου, υπέρ των
φιланθρωπικών σκοπών του Συν-
δέσμου Γαλαξειδιωτών δρχ. 4.000.

— Ο κ. Φώτιος Εύαγγ. Σπυριδά-
κος εις μνήμην της σεβαστής Αϊ-
κατερίνης Ήλίας Μητροπούλου, αν-
τί στεφάνου, υπέρ των φιλανθρω-
πικών σκοπών του Συνδέσμου Γα-
λαξειδιωτών δρχ. 1.500.

— Η κ. Βαλσαμή Κοκκινολιόρη,
εις μνήμην προσφύλων της προσώ-
πων, για το Παρθενάγειο δρχ.
1.000.

— Ο κ. Ήλιος Φατούρος, για το
Παρθενάγειο δρχ. 5.000.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Η συμπολίτισσα κ. Ντορίτα
Λουκάκη, το γένος Γεωργίου Πε-
τραντζά, υπάλληλος της Έθνικής
Τραπεζής της Ελλάδος, έλαβε το
δίπλωμα της Νομικής Σχολής του
Πανεπιστημίου Αθηνών — Τμήμα-
τος Δημοσίου Δικαίου και Πολι-
τικών Έπιστημών.

Θερμά συγχαρητήρια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Τους αγαπητούς συμπολίτες
που μας συμπαρεστάθηκαν στη
βλίψη μας δια το θάνατο της σε-
βαστής και πολυαγαπημένης μας
μητέρας, αδελφής, γιαγιάς και
—ίας

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΗΛ.
ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ευχαριστούμε θερμά.
Τα παιδιά της: Σταύρος και Τού-
λα Μητροπούλου, Νίκος και Χα-
ρούλα Μητροπούλου.

Τα αδελφία της: Λουκάς και Κο-
ττία Κατίκα, Φωφώ και Σοφία Κα-
τίκα. Τα εγγόνια της: Ήλιος και
Δημητράκης Μητρόπουλος. Τα α-
—ια της — οι λοιποί συγγενείς

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Η γλύπτρια Άλκη Λεμπέση —
Βραχιώτη θα εκθέσει τις ημέρες
του Πάσχα τη δουλειά της στο Γα-
λαξίδι, την Άμφισσα και την Ί-
τέα.

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ
ΦΙΛΟΔΑΣΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ

Νώντας και Καίτη Μπαρόγιω-
ρα εις μνήμην του πατρός των Νικ.
Άρβανίτου δρχ. 1.000.
Παντελής Μπαρλιακός εις μνή-
μην του δημιουργού του δάσους Γ.
Καμμένου δρχ. 3.000.

Άλλεν Κάλιερ δια τας ανάγ-
κας του δάσους δρχ. 500.
Γιώργος και Λούλα Κασιμ-
πούρη εις μνήμην των γονέων των
δρχ. 1.000.
Σύνολον δρχ. 5.500.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Συνείχεα από σελ. 1

αίτια είχε, ασφαλώς, την απο-
πεία προσωπικού συντηρήσεως
στα πλοία, γιατί, όπως αναφέρε-
ται και στο έγγραφο του Ίπουρ-
ζέιου, «είνα εκτός λειτουργίας,
εξελείψ νεκρά». (...) Για την
βία ακριβώς αίτια δεν αποκλείε-
ται καθόλου, εάν υποστεί το λι-
μάνι, και στο μέλλον, μια θμια
ύλη, με αποτέλεσμα, φυσικά,
τη μόλυνση της θάλασσάς του.

Εβλογα, λοιπόν, θρέθηκε ο
Σύνδεσμος Γαλαξειδιωτών αντί-
θετος στην αναγκαστική χρήση
του λιμανιού σαν άγκυροδόλιου
παραπλοίου. Γιατί, αν συγ-
κρίνουμε την ύφεση από την
άπασχόληση Ισάριθμων προς αυ-
τά άτόμων, σαν φυλάκων, με τον
κίνδυνο που απειλεί τον τόπο
και τους ύπνολιπους χίλιους πε-
ρίπου κατοίκους του, το αποτέ-
λεσμα είναι πολλαπλάσια άρνη-
τικό. Έπειδή εκτός από την πο-
λύ πιθανή μόλυνση της θάλασ-
σας στο δάθος του Κρισσαίου
Κόλπου, με αποτέλεσμα να στε-
ρηθεί τον άλιευτικό της πλούτο,
που, μαζί με την άλογη χρησι-
μοποίηση της μηχανόστρατας έ-
λαττώνεται, σταθερά, από χρό-
νο σε χρόνο, έδωσα είναι: ότι ο
έλλειμνισμός των παραπλοίων
θα έλάφει κέραια την τουριστι-
κή κίνηση, που τα τελευταία
χρόνια, με τη ραγδαία ανάπτυ-
ξή της, άποτελεί τη μόνη πηγή
πρωτεύουσας του σημερινού Γαλα-
ξειδίου, τόπου που έχει χαρα-
κτηρισθεί διατηρητέος, ως πα-
ραδοσιακός, με άπειρες φυσικές
καλλονές, πηγή που του επέτρε-
ψε να σημειώσει αξιόλογη οικο-
νομική και κοινωνική ανάπτυξη
τα τελευταία χρόνια, μέσα στο
Αιγαίο τοπίο, όπου έκτείνεται.

Η άνάγκη εξασφάλισης θα-
λάσσιων χώρων για την παρα-
γωγή των παραπλοίων δεν άμ-
φισβητείται. Έκείνο που άμφι-
σβήτεται είναι η σκοπιμότητα
να χρησιμοποιηθούν για το σκο-
πό αυτό λιμάνια άπαρχαίων ελ-
κισμών που βρίσκονται σε πλήρη
τουριστική ανάπτυξη αντί άρμων
έδρανών, που δεν άντιμετωπι-
ζουν τέτοιους κινδύνους και που
είναι δυνατό να εξευρεθούν ύστε-
ρα από ειδική μελέτη πάνω στο
ναυτικό χάρτη, ως υποστηρίξε-
ται σχετική σε έπιστολή που δη-
μοσιεύσαμε στο φύλλο μας του
περασμένου Ίανουαρίου, έστω
και με μια μικρή επιδάρυνση
των πλοιοκτητών. Δίκαια, λοι-
πόν, επανερχόμαστε στο επίμα-
χο θέμα, ελπίζοντας ότι για θ-
λους τους παραπάνω λόγους και
δυστυχώς άλλους έχουν μέχρι ση-
με-
ρα άναπτυχθεί στους άρμόδιους,
ά άνακληθεί, τελικά, η διαταγή
χρησιμοποίησης του Γαλαξει-
δίου ως άγκυροδόλιου παραπλο-
ιού, όπως ήταν στο παρελ-
θόν, αλλά μεταγενέστερα καταρ-
γήθηκε η χρήση του γι' αυτό
το σκοπό από την προηγούμενη
Κυβέρνηση.

Για όλους αυτούς τους λόγους
τα Κούλουμα τον έρχόμενο χρό-
νο πρέπει να τεθούν υπό έλεγ-
γο, με συνεργασία Άστυνομίας,
Κοινότητας, Πολιτιστικού Συλ-
λόγου ακόμα και των έπαγγελ-
ματιών, που έχουν κάθε λόγο να
διατηρηθεί και όχι να έκφυλ-
στεί άδοξα, όπως πάει, ένα πα-
λαιότατο έθιμο. Όλοι μαζί, με
τη δημοσίευση προγράμματος
της γιορτής, ανακοινώσεις στις
έκκλησίες και με άποιοδήποτε
άλλο πρόσφορο μέσο πρέπει να
προστατέψουν την έκδηλωση,
ε-
ρίζοντας ένα ειδικό χώρο, έ-
που θα γίνει η γιορτή, στην Πε-
τα-Πάντα π.χ. ή όπου άλλο
κρίνεται σκόπιμο και άποκό-
βοντάς τον από την άλλη περι-
οχή, άπ' την οποία να μπορούν,
εάν θέλουν, να την παρακολου-
θούν άνευ άχληστοι οι θεατές. Η
Άστυνομία, που με την ίσχυή
επάνδρωσή της δεν μπορεί, βέ-
βαια, να βάλλει κάποια τάξη σ'
έθλον αυτόν τον κόσμο, θα μπο-
ροίσε, νομίζουμε, να διατηρήσει
τη διαχωριστική γραμμή, ώστε
να μη ξανασυμβούν τα παρατρέ-
γουντα που είχαμε φέτος. Το Γα-
λαξίδι έχει μικρά παράδοση
ψυχικής άρχοντιας και πρέπει
να τη διαφυλάξει. Τα νταηλι-
κια μπορούν να του λείπουν!

ΑΠΟ ΟΣΑ δημοσιεύτηκαν
στο φύλλο μας του Φεβρουαρίου
και συμπληρωματικά από όσα
γράφει ο συμπολίτης κ. Π.
Κούρνιας στη δημοσιεύμενη σε
άλλης στήλης μας έπιστολή του,
φαίνεται ότι τα Κούλουμα στον

τόπο μας, όπως έκελιχτηκαν,
πρέπει να προκαλέσουν στο μέλ-
λον, την προσοχή και τον έλεγ-
χο των άρμόδιων. Άρχων και
έλλων παραγόντων. Για να δια-
τηρηθούν στο έπίπεδο μιας γιορ-
ταστικής έκδηλώσεως, έπως ή-
ταν στα παλαιότερα χρόνια που
τα χρειαζόταν ο τόπος και για
φυγαγωγικούς λόγους και για
λόγους οικονομικούς, που άφο-
ρουν στην τάξη των έπαγγελμα-
τιών μας, που άφελούνται από
την δημιουργούμενη προσέλευση
ξένων τις Άπόκριες και ιδιαι-
τερα την Καθαρή Δευτέρα.

Γιατί, έδωσα, δεν είναι έκδη-
λωση γιορταστική το άλεύρωμα
και ακόμα το άγριο μουζούρω-
μα άποιοι τύχει μπροστά μας,
πολύ περισσότερο το άλεύρωμα
γυναικών, που ποτέ παλαιότερα,
δεν έπιχειρήθηκε στο Γαλα-
ξίδι. Για τις κυρίες προορίζ-
ταν άποκλειστικά ο χαρτοπόλε-
μος κ' έτσι η γιορτή συνόλυνε
χαρά και κέφι με έδπρέπεια μα-
ζύ.

Τα τωρινά με την άνευθυνό-
τητα που διαπράττονται από νε-
αρούς, ιδίως έντόπιους ή ξένους,
άδιάφορο, σε σημείο που, όπως
μιας πληροφορεί η έπιστολή νε-
αρούς, άποιοι πηλίκων με
λίγες και έσχατα χρυσάλλα πόρ-
τας για να προφτάσει γυναίκες
που έσπευσαν να προφυλαχτούν
από τον νταή που «διασεύδαζε»,
είναι πρωτοφανή και άνεκδιήγη-
τα. Και πρέπει, άπωσδήποτε, να
μην επαναληφθούν για να μην
έχουμε και δυσάρεστες συνέπει-
ες, που κανείς δεν μπορεί να τις
προβλέψει. Γιατί, έπι τέλους,
κανείς δεν έχει το δικαίωμα να
παραβιάζει ξένο σπίτι, έπειδή
αυτός γιορτάζει το καρναβάλι.
Στην περίπτωση αυτή πρέπει
να καταλαβαίνει, τουλάχιστο,
ότι κινδυνεύει να θρεθεί μπρο-
στά στον Εισαγγελέα, με βλα-
τά έπακόλουθα.

Για όλους αυτούς τους λόγους
τα Κούλουμα τον έρχόμενο χρό-
νο πρέπει να τεθούν υπό έλεγ-
γο, με συνεργασία Άστυνομίας,
Κοινότητας, Πολιτιστικού Συλ-
λόγου ακόμα και των έπαγγελ-
ματιών, που έχουν κάθε λόγο να
διατηρηθεί και όχι να έκφυλ-
στεί άδοξα, όπως πάει, ένα πα-
λαιότατο έθιμο. Όλοι μαζί, με
τη δημοσίευση προγράμματος
της γιορτής, ανακοινώσεις στις
έκκλησίες και με άποιοδήποτε
άλλο πρόσφορο μέσο πρέπει να
προστατέψουν την έκδηλωση,
ε-
ρίζοντας ένα ειδικό χώρο, έ-
που θα γίνει η γιορτή, στην Πε-
τα-Πάντα π.χ. ή όπου άλλο
κρίνεται σκόπιμο και άποκό-
βοντάς τον από την άλλη περι-
οχή, άπ' την οποία να μπορούν,
εάν θέλουν, να την παρακολου-
θούν άνευ άχληστοι οι θεατές. Η
Άστυνομία, που με την ίσχυή
επάνδρωσή της δεν μπορεί, βέ-
βαια, να βάλλει κάποια τάξη σ'
έθλον αυτόν τον κόσμο, θα μπο-
ροίσε, νομίζουμε, να διατηρήσει
τη διαχωριστική γραμμή, ώστε
να μη ξανασυμβούν τα παρατρέ-
γουντα που είχαμε φέτος. Το Γα-
λαξίδι έχει μικρά παράδοση
ψυχικής άρχοντιας και πρέπει
να τη διαφυλάξει. Τα νταηλι-
κια μπορούν να του λείπουν!

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Λάμπρος Πορτούλας 1982
Άνθούλης Παλυβίδας 1982
Ευθύμιος και Ίωάννης Χατζηγιά-
νης 1982
Λεωνίδας Λαλούσης 1982
Κώστας Γούναρης 1982

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ελπίνη Βλάχου 1982
Νικόλαος Κεφαλάς 1982
Ευστάθιος Κωστήλλος 1982
Ίωάννης Μπαγκατζόπουλος 1980 -
1981 - 1982
Ευστάθιος Άγγουράς 1981, 1982
Τάσος Κεφαλάς 1977, 1978, 1979,
1980, 1981, 1982
Μαρία Πορτούλα 1981, 1982
Άθανάσιος Δάνδουρας 1982
Χαράλαμπος Λιναρόδωτος 1982
Κων/νος Καραγιώργος 1982
Εμμανουήλ Γουργουρή 1982
Βικτωρία Γουργουρή 1982
Τάσος Παναγόπουλος 1982
Λούλα Άρβανίτου 1982
Άσμηνα Λεσιώτου 1982
Άγγελω Παπαδοπούλου 1982
Άναστάσιος Τζιγγούνης 1981, 82
Τάσος Στέφος 1982
Άθανάσιος Κατάρτος 1982
Άνδρέας Τσαναγής 1982
Πόλυς Βελλής 1980, 1981
Άνδρέας Πλουμίδης 1982
Κυριάκος Άρβανίτης 1982
Μαρία Άρβανίτου Σατανιώτη 1982
Ευθύμιος Παναγιωτάκης 1981, 82
Τσιδωρος Σιδηρόπουλος 1982
Άνδριανή Σιδηροπούλου 1982
Γεώργιος Άθανασόπουλος 1982
Γεώργιος Μητρόπουλος 1982
Ευθύμιος Μητρόπουλος 1982
Οικ. Κων/νου Μητροπούλου 1982
Ντίνος Μητρόπουλος 1982
Άθαν. Σχουνάς 1981
Λούλα Νικολαοπούλου 1982
Κλάρα Δεδούση 1982
Κυριάκος Κατάρτος 1982
Γεώργιος Καραμπίτσος 1982
Παρασκευά Γούναρη 1982
Ήλιος Άνδρονόπουλος 1982
Ήλιος Μιχαλόπουλος 1982
Ίωάννα Χριστοπούλου 1982

Άσμηνα Παπακωνσταντοπούλου 82
Έλένη Λατζί 1982
Μαρία Κανένη 1982
Ρωξάνη Λημνισ 1982
Μίτσα Παλαιολόγου 1982
Ήλιος Καμμένος 1982
Ίωάννης Μακρή 1982
Εύγενία Πετραντζά 1980 - 81
Κων/ντος Καλμαντής 1980, 81, 82
Ίωάννης Πήμας 1982
Χρήστος Πήτας 1979, 80, 81, 82
Νικόλαος Δροσόπουλος 1982
Άθηνά Κώλη 1982
Σπύρος Άγγουράς 1981
Ελπίνη Κατσούλη 1981
Μάριος Κωσταντίνος 81, 82
Ίωαν. Κουδούνης 1976, 77, 78, 79,
80, 81, 82
Γεώργιος Θωμάς 1982
Γεώργιος Τσαναγής 1982
Ίωάννης Βιδάλης 1982
Άλκη Ζαχαριάδου 1982
Παναγιώτα Στεφανάτου 80, 81
Σπύρος Λαγγίγος 80, 81, 82
Μαίρη Παπαδοπούλου 1982
Άννα Μιχαλοπούλου 1982
Παναγιώτης Μιχόπουλος 1982
Φωφώ Μιχαοπούλου 1982
Νικόλαος Τσελές 1981, 82
Έλένη Μαρτίνου 1982
Χρήστος Νάκος 1982

Ευθύμιος Γουργουρή του Δημ.
1981, 1982
Ευθύμιος Καταμπόρης 1982
Μαχηρή Κουλούρη 1982
Άθηνά Ψάλλη 1982
Βασίλειος Δροσόπουλος 1982
Άνδρέας Κατίκας 1980, 1981,
1982
Συνείχεα στο έπόμενο φύλλο

Ευθύμιος Γουργουρή του Δημ.
1981, 1982
Ευθύμιος Καταμπόρης 1982
Μαχηρή Κουλούρη 1982
Άθηνά Ψάλλη 1982
Βασίλειος Δροσόπουλος 1982
Άνδρέας Κατίκας 1980, 1981,
1982
Συνείχεα στο έπόμενο φύλλο

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Όλους όσους συμμετέχουν καθ'
οιονδήποτε τρόπον εις το πένθος
μας δια τον θάνατον της Σεβα-
στής και άλησμονήτου Μητέρας
και γιαγιάς

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΥΤΣΑΥΤΗ

Θερμά ευχαριστούμε.
Τα παιδιά της
Τά εγγόνια της

Φρίντα Κοντογιάννη 1982
Εμμανουήλ Ριζάρης 1982
Σπύρος Άνατοίτος 1982
Ευθυμία Παπασυροπούλου 1982
Λαλάκη Καμάρα 1982
Μαρία Μαυροφίδου 1982
Αόλα Ι. Πετραντζά 1982
Σωτήριος Νικολάου 1982
Ευαγγελία Σιδηροπούλου 1982
Άνδρέας Σίνας 1981, 82
Άλεξάνδρα Μητροπούλου 1981, 82
Σταύρος Μητρόπουλος 1982
Κων/ντος Δάνδουρας 1982
Άθανάσιος Άγγελής 1982
Ήλιος Δ. Ζήσιμος 1982
Ευθύμιος Τζιγγούνης 1979, 1980,
1981, 1982
Τάσος Σκιαδάς 1979, 1980, 1981
Νίκος Βασιλακόπουλος 1977, 1978
Σίμος Λογιόπουλος 1982
Άρχοντολα Χρυσικού 1982
Γεώργιος Προυσανίδης 1981
Άθανάσιος Τσαναγής 1982 και
200 διαφ. 1981

Ίωάννης Προκαλάμος 1982
Ευθύμιος Προκαλάμος 1982
Βασίλειος Προκαλάμος 1982
Ευθύμιος Ποντίδας 1982
Κων/νος Σκωντζής 1982
Άθηνά Καραγιάννη 1981
Χρήστος Μαντζώρος 1982
Δημήτριος Βασιλείου 1982
Ευθύμιος Η. Μητρόπουλος 1977 -
1978, 79, 80, 81, 82
Μαρία Θεμελή 1982 και διαφ. 200
δρχ. τ. 1981
Παναγιώτα Μπελεσιώτη 1982
Ήλιος Λεβαντής 1982
Άνδρέας Λεβαντής 1982
Φούλα Πίγκου 1982
ΊΠ/ας Ζήσιμος 1980
Θεοχάρης Σαλούρος 1982
Γεώργιος Φλώρος 1982
Άσμηνα Άρβανίτου 1982
Έλένη Τσαλαρή 1982
Έλπίς Λατσούδη 1982
Γεώργιος Λατσούδης 1982
Γεώργιος Καταμπόρης 1982
Χρυσάνθη Κουτρούλη 1977, 78, 79,
80, 81, 82
Μίμης Κούφιας 1982
Θεόδωρος Γιαννίτης Άθ. 1982

Ευθύμιος Γουργουρή του Δημ.
1981, 1982
Ευθύμιος Καταμπόρης 1982
Μαχηρή Κουλούρη 1982
Άθηνά Ψάλλη 1982
Βασίλειος Δροσόπουλος 1982
Άνδρέας Κατίκας 1980, 1981,
1982
Συνείχεα στο έπόμενο φύλλο

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γα-
λαξειδίου σε συνεργασία με τον
«Πανελλήνιο Σύνδεσμο Σχολών Γο-
νέων Άθηνών», οργανώνει την λει-
τουργία παραρτήματος «Σχολής
Γονέων» στην πόλη μας. Η έναρ-
κτήρια έμυλία θα γίνει το Σάββα-
το 8 Μαρτίου 1982 στην Αίθουσα
του Δημοτικού Σχολείου.

Ομιλήτριες θα είναι: η Πρόε-
δρος του Πανελληνίου Συνδέσμου
Σχολών Γονέων, ψυχολόγος Κα Μα-
ρία Χουρδάκη και η συνεργάτης
ψυχολόγος Κα Μελίνα Βρεττού και
το θέμα: «Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ Η
ΑΝΑΓΚΗ ΣΧΟΛΩΝ ΓΟΝΕΩΝ
ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ».

Θ' ακολουθήσει συζήτηση.
(Από το Γραφείο του Συλλόγου)

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟ

Στην αγαπημένη μας Κάτια
Δημ. Λογοθέτου που πήρε το πτυ-
χίο της Άνωτάτης Γεωπονικής έγ-
κάρδια συγχαρητήρια — καλή στα
διοδρομία.

Οικογ. Βασιλείου Άλεξιά
Τα εαδελφία, Μάκης — Έλένη
Κωστοπούλου

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟ

Ο κ. Παρσκειάς Ίωάννου Κο-
ρέλλης έλαβε το δίπλωμα Βιολο-
γίας, του Πανεπιστημίου του Σάσ-
σεξ της Άγγλιας.

Η Μητέρα του Έλένη, η θεία
του Κατίνα Κουτρούκη και τ' αδέλ-
φια του του εύχονται καλή σταδι-
οδρομία.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΓΟΥΡΓΟΥΡΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΤΟ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙ ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΩΝ ΚΑΡΑΒΙΩΝ» ΤΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ Ν. ΓΟΥΡΓΟΥΡΗ**

Στις 8 Μαρτίου 1982^{*} στην Μεγάλη Αίθουσα της «Αρχαιολογικής Εταιρείας», σε Δημόσια Συνεδρίασι του «Ιδρύματος Νεοελληνικών Σπουδών», έγινε παρουσίασις του δγκώδους, ανεκδότου, έργου του Εύθυμιου Ν. Γουργουρή υπό τον τίτλο «Τὸ Γαλαξειδί στον καιρό των Καραβιών», (με προβολή διαφανειών), από τον Καθηγητή κ. ΦΑΙΔΩΝΑ Κ. ΜΠΟΥΓΟΥΛΑΙΗ και τον Οικονομολόγο κ. ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟ.

Καταχωρίζονται εδώ τα κείμενα των σχετικών Όμιλίων.

Α' ΟΜΙΛΙΑ
ΦΑΙΔ. Κ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΔΟΥ

Κατά την σημερινή Δημόσια Συνεδρίασι του «Ιδρύματος Νεοελληνικών Σπουδών», σε συνεργασία με τον παλαιό αγαπητό μου μαθητή και λαμπρό συνεργάτη στο Δ. Σ., τον Οικονομολόγο κ. Μιχαήλ Δ. Πετρόπουλο, έχομε την τιμή να παρουσιάσωμε μιὰ περιποδιδαστη εργασία, που αναφέρεται στο Γαλαξειδί κατά την περίοδο άκμης της Ιστιοφόρου Ελληνικής Εμπορικής ναυτιλίας (α' τέταρτο του ΙΘ' ως το α' τέταρτο του Κ' αιώνας). Πρόκειται για την όγκωδη, ανέκδοτη ακόμη, συγγραφή του άειμνήστου Εύθυμιου Ν. Γουργουρή, με την οποία και έδωσε ένα αξιόλογο μνημείο στην ιστορική ιδιαιτέρεα του πατρίδα.

Ο Εύθυμιος Γουργουρής^{*} άπόγονος ναυτικών, έπισημόνων και πολιτικών, γεννήθηκε το 1908 στο Γαλαξειδί, όπου και έμαθε τα πρώτα γράμματα: το Γυμνάσιο το έτελείωσε στην "Αμφισσα" έσπούδασε στο Πανεπιστήμιο "Αθηνών" τα νομικά και ήσκησε την δικηγορία με γνώσι, ευσυνειδησία και ανιδιοτέλεια, περισσότερο από σαράντα χρόνια.

Ποράλληλα όμως με τα έπιστημονικά — έπαγγελματικά του ένδιαφέροντα, ή ιστορία της Ιδιαίτερας του πατρίδος, με τις εξάρσεις ή τις πτώσεις της, άπτεέλεσε πόλο έλξεως των πνευματικών του ένδιαφερόντων και πηγή της συγγραφικής του δημιουργίας.

Είναι χαρακτηριστικό το κείμενο που έδημοσίευσε ο Εύθ. Γουργουρής, πριν από πενήντα χρόνια, στην τοπική έφημερίδα «Οιάνθη», που εξέδιδε ο ίδιος. Το πεζογράφημα αυτό, που διακρίνεται για τις άφηγηματικές ικανότητες του συγγραφέως, αναφέρεται σ' ένα καρσδόσκυλο, που παρακολουθεί — στις άρχες του Κ' αιώνας — την πένθιμη διαδικασία της διαλύσεως ένδς καραβιού και καταλήγει με πικρές σκέψεις και διαπιστώσεις του δημιουργού του:

«Ο "Αράπις", το πιστό καρσδόσκυλο, με το μοιρολόγι του στο λείψανο του καραβιού, έξεπλήρωσε και το ύστατο καθήκον του, να θρηνηση τον θάνατόν του(...)»
«Το μόνο ίσως που δεν θα ένιωσε ο "Αράπις" ήταν ότι, έκτος από το πεθάνενο καράβι του, θρηνούσε ταυτόχρονα και την τελευταία μιας όλάκληρης δοξασμένης έποχής...».

Αυτήν λοιπόν την εδοξασμένη έποχή (της άκμης της Ιστιοφόρου ναυτιλίας του Γαλαξειδιού) έτάσχησε μιὰ όλάκληρη ζωή ο συγγραφέας — και δέξαιτο έπέτυχε — να την Ιστορήσει: "Αρχικά με όμιλίες και μικρά δημοσιεύματα" άρύτερα, και έπί μία δεκαετία, με συστηματική έρευνα σε δημόσια, δημοτικά και ιδιωτικά άρχεία, με μελέτη των πηγών και έλεγχο των βοηθημάτων, με μεθοδική συγκεντρσί και καταγραφή του υλικού, που υπέταξε, τελικά, σε πολυσήμαντη συνθετική εργασία, ή οποία όλόκληρώθηκε όλίγο από πριν τον θάνατό του, τον Δεκέμβριο του 1980. (Πρέπει πάντως εδώ να άναγνωρισθί και ή συμπαραστάσις της συζύγου του, Φιλόλογου κ. "Ηρούς Μουράτλογλου — Γουργουρή).

Το έργο έπιγράφεται «Τὸ Γαλαξειδί στον καιρό των Καραβιών» αναπτύσσεται σε 1650 δακτυλόγραφημένες σελίδες: είναι διηρημένο σε 8 ένότητες (φακέλους), στις όποιες άκολουθούν οι έκτενείς, συ-

στηματικοί, «Πίνακες των Καραβιών» (άλλες 300 σελίδες): και κληροδοτήθηκε από τον συγγραφέα στον «Σύνδεσμο Γαλαξειδιωτών», για έκδοσι, «πρός άποκλειστικών όφελός του και υπέρ των σκοπών τους» (**).

Αν εξαίρεθούν λογοτεχνικά έργα (όπως της Εύας Βλάμη), που αναφέρονται στην ένδοξη ναυτική πολιτεία, για την ναυτική δραστηριότητα και την Ιστορία της περιοχής «στον καιρό των Καραβιών» υπάρχουν δύο γνωστές, έκδομένες εργασίες:

Η πρώτη όφείλεται στον Δεδούση Ε. Χαρδαβάλλα, ό οποίος σ' ένα άρθρο του (δημοσιευμένο στην έφημ. «Ελευθέρον Βήμα» 25 "Ιουνίου 1938), με τίτλο «Η Ναυτική άκμή του Γαλαξειδιού» (που περιέλήθηκε άργότερα στο διδύλιό του «Ναυτικά». Έκδοση "Ινστιτούτου Λαμπαδιιά ("Αθήναι 1948), σ. 55 — 64) κάνει σύντομο λόγο για την ναυτική δραστηριότητα της πόλεως, χωρίς όμως να έχη προηγηθεί άκριβέστερος έλεγχος των στοιχείων, που παρέχονται. Είναι πάντως φυσικό ότι σ' ένα έκλαϊκευτικό κυρίως χαρακτηρισμό δημοσίευμα, περιωρισμένης άλλωστε έκτάσεως, δεν είναι δυνατόν ούτε καν να θιγούν τα διάφορα προβλήματα της ναυτιλιακής κινήσεως των Γαλαξειδιωτών.

Η δεύτερα εργασία έχει συνταχθί από τον "Ιωάννη Δημ. Μητρόπουλο, έχει τον τίτλο «Τὸ Γαλαξειδί. Τὸ έπος μιας πολιτείας».

Τριών χιλιάδων τετρακοσίων έτών και εξέδωθι στας "Αθήνας το 1970. Και μόνον ό υπότιτλος είναι ένδεικτικός της έκτάσεως της έρεύνης, που έπιχειρήθηκε. "Όπως όμως διαπιστώνεται και από την παρατιθέμενη στο τέλος «Βιβλιογραφία», έλάχιστα άρχεία έρευνήθηκαν, ή άνάπτυξις δέ του τόσο έκτενούς θέματος βασίστηκε σε δημοσιεύματα από τα όποια πολλά όχι άσπληρώς έπιστημονικά. Άρκεϊ να σημειωθί πάντως ότι από τις 460 σελίδες του διδύλιού μόνο το έν τρίτον (όπου κοί Πίνακες Καραβιών) άνταποκρίνεται στην περίοδο, που εξετάζεται από τον Εύθ. Γουργουρή.

Τὸ έργο του Σπ. Βασιλείου «Γαλαξειδιώτικα Καράβια» ("Αθήναι 1935) είναι κυρίως λεκώμα καλλιτεχνικό.

Τὰ δημοσιεύματα του Τάσου Σκιαδά «Τὸ μοναστήρι του Σωτήρος Χριστού Γαλαξειδιού» ("Αθήναι 1974) και «Ο ναός του "Αγίου Νικολάου στο Γαλαξειδί» ("Αθήναι 1979) και της Ροδούλας Σταθάκη — Κούμαρη «Γαλαξειδί. Η πολιτεία — τα στίγια» ("Αθήναι, χ.έ.) έχουν ειδικό, περιορισμένο άντικείμενο διαπραγματεύσεως.

Έτσι το έργο, που τώρα παρουσιάζεται, έρχεται πραγματικά να καλύψη ένα κενό. Μελετάται — όπως υπογραμμίζεται από τον "Ιδιον τον συγγραφέα, στον σχετικό Πρόλογο — το Γαλαξειδί «σε όλες τις πτυχές και σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής και δημιουργικής δράσεως των ανθρώπων του, πρό πάντων δέ στον ναυπηγικό και ναυτιλιακό τομειας».

Και πρέπει άμέσως να υπογραμμισθί ότι — όπως θα καταδειχθί και από την άνάλυση των έπί μέρους κεφαλαίων — ο συγγραφέας έπέτυχε τον σκοπό του, όπως αυτός έκτίθεται προοιμακάς:

«Να καλυφθί Ιστορικάς το κενό της περιφέρειας "Εποχής των "Ιστιοφόρων, για να γίνη γνωστή στις νεώτερες και στις μέλλουσες γενεές των Γαλαξειδιωτών και γενι-

κότερα στους φίλους της Ιστορίας και των Ιστορικών τόπων. Να άποδοθί έπίσης ό όφειλόμενος φόρος τιμής και εύγνωμοσύνης προς τους δημιουργούς της "Εποχής, οι όποιοι έτίμησαν και έδόξασον τον τόπον των, ένω ταυτόχρονας υπήρξαν θεμελιώδεις παράγοντες για την άνάπτυξη της εθνικής οικονομίας στον ζωτικό τομεία των θαλασσίων μεταφορών. Έλως να παραμείνι το Ιστορήμα ως μία Πατριωτική Κιβωτός των μνημειακών έργων (...), της τοπικής παραδόσεως και όλων έν γένει των στοιχείων, που έκφράζουν παραστατικά την "Εποχή της Ναυπηγικής και Ναυτιλιακής άκμης και εύκλειας του Γαλαξειδιού κατά τους νεώτερους χρόνους, μετά την "Ανάστασι του Γένους».

Σε μιὰ έκτενη Εισαγωγή, ό Εύθυμιος Γουργουρής διαγράφει συνοπτικά την ναυτιλιακή δραστηριότητα των Γαλαξειδιωτών πριν από την "Επανάστασι του 1821, διακτραγωδεί την φοβερή καταστροφή της πατρίδος του κατά την διάρκεια του "Αγώνος και συγκεντρώνει πολύτιμα στοιχεία για την δύναμι του έμπορικού στόλου (110 μικρά καράβια) των σκορπισμένων σε διάφορες περιοχές κατοίκων του Γαλαξειδιού (από έγγραφα της Δημογεροντίας τους, που είχε έδρα την Αίγινα).

Με την σύστασι του νέου κράτους, οι Γαλαξειδιώται, στις άρχες του 1829, έπέστρεψαν στην πατρική γή και «άρχισαν να κτίζουν και πάλι τα στίγια τους, να άνοίγουν καταστήματα, να καλλιεργούν τη γή, να όργωνουν την πόλι και πρώτα άπ' όλα να ζώνταν: νέον και να συνεχίζουν το ναυτικό έπάγγελμά των».

Η πάχαινα τότε των κατοίκων ήταν μεγάλη, όπως διαπιστώνεται και από έγγραφο του "Εκτάκτου "Επιτρόπου, όπου «Κατάλογος των ζώντων είδων φορεμάτων έμεινάντων εν τῇ πόλει...».

Όπως όμως υπογραμμίζεται από τον συγγραφέα, «Οι πρώτοι Γαλαξειδιώται, που έδωσαν νέα ζωή στον νεκρωμένο τόπον των, δεν έφρόντισαν μόνο για την άναδημιουργία του, με έργα οικόδομήσεως της πολιτείας, ναυπηγήσεως και ραβδίων και γενικά όργανώσεως της ζωής των. Άντιμετώπισαν και ειδικότερα ζητήματα, ήθικού περιχομένου, που άφορούσαν το γόητρο την φιλοτιμία, την άξιοπρέπεια και την εύαισθησία των ως συνόλου».

Στους δύο πρώτους φακέλους της εργασίας του Εύθ. Γουργουρή παρέχονται ένδιαφέροντα άπηκριβώμενα στοιχεία για τον πληθυσμό της πόλεως, που από 2.215 κατοίκους το 1830 έφθασε τους 5.153 το 1896: για την τοπική διοίκηση (με μνεία όνομάτων Δημογερόντων, Δημάρχων, Συμβούλων, Δημοτικών Εισπρακτόρων και Δημοσυνόνων): για τα Σχολεία και τους Διδασκάλους της περιοχής (με πληροφορίες για τη δράσι τους): άκόμη για Βουλευτές, για Λογίους (άνάμεσα στους όποιους ό Κωνστ. Σάβας, ό γνωστός Ιστοριοδίφης και έκδοτης κειμένων της δημόδους μεσαιωνικής γραμματοείας, και ή φιλόλογος και λογοτέχνης Κατίνα "Ηλιακοπούλου) και για "Ιλατρούς (όπως ό Λουκάς Καραλίβανος, ό Εύθυμιος Βλάμης, ό Νικόλαος Γουργουρής, ό Δημήτριος Βαφάνος, κ.ά.). Έλως μελετώνται οι "Εκκλησίες της περιοχής από Ιστορική, άρχιτεκτονική και οικονομική άποψι. Όπως είναι γνωστό, παλαιότερα υπήρχαν πέντε εκκλησίες, που έτίμωντο στο όνομα Ισραήθων "Αγίων, στοιχείο που έρμηνεύει και το όνομα «Πενταγίσι», που είχε προσδοθί στο Γαλαξειδί. Άνάμεσα σ' αυτές ήταν οι έκκλησίες του "Αγίου Νικολάου — κτισμένη στα έρείπια παλαιού όμωλύμου βυζαντινού ναού — με βυζολόγυπτο τέμπλο λεπτοτάτης τέχνης, που "Αγιού Εύθυμιου (που μαρτυρείται μόνον σε συμβολαιογραφική πράξι του 1825) και του "Ιω. Προδρόμου.

Ο τρίτος φάκελος περιλαμβάνει θέματα, που άνάγονται στην δημόσια ασφάλεια, σε σεισμούς και έπιδημίες, στην κοινωνική ζωή του τόπου, υπό την εύρύτερα έννοια του όρου, ή που αναφέρονται σε έκλογές και δικαστικές ένέργειες.

Με γλαφυρό ύφος έκτίθενται γεγονότα και παρέχονται πληροφορίες, που τεκμηριώνονται και με χαρακτηριστικά άποσπάσματα δικαιοπρακτικών ή άλλων έγγραφων, ώστε να έξεικονίζεται πανοραμτικά, σε διάφορες φάσεις της, ή ζωή των κατοίκων της ναυτιλιακής πολιτείας με τις χαρές ή τους καημούς της.

Είναι χαρακτηριστικά όρισμένα σημεία της εργασίας του Εύθ. Γουργουρή, που πρέπει να μνημνευθούν :

Στην περίοδο της ληστοκρατίας της υπαίθρου, ό Δήμαρχος Γαλαξειδιού διακτραγωδεί, σε έγγραφο άχρονολόγητο (άλλά της περιόδου 1862 — 1865), την ψυχολογική κατάσταση των κατοίκων από τον κίνδυνο είσβολής ληστοσυμμοριτών:

«Είναι όδυνηρόν, οι δυνάμενοι να εργάζονται Γαλαξειδιώται να άποδημώσι μέχρι των περάτων της γής, όπως θαλασσομαχούντες, δός δ' είπειν θαλασσοφαγούντες, προσπορίζουσι τον έπίουσιον της οικογενείας αυτών, ως πεποιθότας καταλείπουσι υπό την προστασίαν του Κράτους, αταί δέ αϊ άτυχείς, στεροόμεναι των άρχηγών και των μελών αυτών, να στερούνται και της Κυβερνητικής προστασίας, εις την έσωτην τύχην καταλείπονται και αυτό τοῦτο, ληστών λεία κατασπάμενα».

Δέν έπρόκειτο όμως μόνον για άπλό φόβο των κατοίκων, άφού υπάρχουν μαρτυρημένες είσβολές ληστών σε άρχοντικά και αίχμαλωσις, όπως έκείνη του 1869: Κατά την διάρκεια έορτασμού, μετά την θρησκευτική τελετή στο έξωκλήσι της Παναγίας (που, κατά τον συγγραφέα, από τότε έλαβε το συμβολικό όλλ' όχι και εύλαδικό όνομα της «Κλεφτοπαναγίας») άπήλθισαν από ληστές τέσσερα παιδιά εύπόρων οικογενειών, που άπελευθερώθηκαν με λύτρα 11.000 χρυσά φράγκα: τέτοια έντύπως μάλιστα προέκάλεσε το περιστατικό αυτό, ώστε άποθανοτίστηκε και σε σχετική έρίμα, από την όποια σώζονται οι στίχοι:

Κλέφτες φανερωθήκαν
στης Παναγίας την πόρτα.
Μαράθηκαν τα χόρτα.
Πιάνουν και σφάζουν τα σκυλιά
για να φοβίσουν τα παιδιά.

Ένδιαφέρουσες πληροφορίες, μάλιστα για όσους άσχολούνται με την Ιστορία της "Ιατρικής, παρέχονται για έπιδημίες στο Γαλαξειδί, για τον τρόπο άντιμετώπισεως των και για την άσκησι της "Ιατρικής ή τους φορείς της όπως ό Γεράσιμος "Ηλιακόπουλος, που υπέδεικνε, με δριςμεία του στην έφημ. «Ο Παρνασσός» (15 Φεβρουαρίου 1872) θεραπευτική μέθοδο, την όποια είχε έπινοήσει έναντι της διφθερίτιδος.

Ας προστεθί ακόμη ότι στο Γαλαξειδί είχαν ίδρυθι, το 1868, από τεχνίτες της περιοχής «Καλλιτεχνική "Εταιρεία», «πρός άνέγερσιν ή καλλιπατισμόν ναών και ζωγραφίαν εικώνων», και το 1875, από «Φιλομούσους», «Θεατρικός Σύλλογος», που είχε στήσει και σκηνηάτρος (όπως ό Λουκάς Καραλίβανος, ό Εύθυμιος Βλάμης, ό Νικόλαος Γουργουρής, ό Δημήτριος Βαφάνος, κ.ά.). Έλως μελετώνται οι "Εκκλησίες της περιοχής από Ιστορική, άρχιτεκτονική και οικονομική άποψι. Όπως είναι γνωστό, παλαιότερα υπήρχαν πέντε εκκλησίες, που έτίμωντο στο όνομα Ισραήθων "Αγίων, στοιχείο που έρμηνεύει και το όνομα «Πενταγίσι», που είχε προσδοθί στο Γαλαξειδί. Άνάμεσα σ' αυτές ήταν οι έκκλησίες του "Αγίου Νικολάου — κτισμένη στα έρείπια παλαιού όμωλύμου βυζαντινού ναού — με βυζολόγυπτο τέμπλο λεπτοτάτης τέχνης, που "Αγιού Εύθυμιου (που μαρτυρείται μόνον σε συμβολαιογραφική πράξι του 1825) και του "Ιω. Προδρόμου.

Επίσημάλως τέλος μιὰ άπαλλα-

τική άπόφασι του Πταισματοδικείου Γαλαξειδιού (20 Σεπτεμβρίου 1839) σε καταγγελία για «προσβολή τιμής» της «Πολυχρόναινας Προκαλάμαινας» έναντίον του "Ηλία Μητροπούλου. Αυτός — άποπειράθηκε να στείλει στην κόρη της μηνυτρίας Βιολέττα «ένα μύον στολισμένο με γαρύφαλα», που όμως ή μάρτυς κατηγορίας, στην όποια είχε δοθί για να το μεταδίδσθι, δεν δέχθηκε να το δώσει: ή τιμή όμως της μητέρας θεωρήθηκε ότι είχε προσβληθί!

Ο τέταρτος φάκελος περιέχει πλούσιο υλικό έθιμογραφικό και λαογραφικό. Έξετάζονται εδώ θέματα, που αναφέρονται στους άρπαδόνας, τους γάμους, τα άγανακτώμενα, την τέχνη, τις ένδυμασις, τον έορτασμό της Άποκριάς και του Πάσχα, την οικόδομική, τις έπισκέψεις έπισήμων στο Γαλαξειδί ή τις πράξεις ήθικού χρέους, όπως χαρακτηρίζεται από τον συγγραφέα ή άπότισις φόρου τιμής προς τους νεκρούς.

Σε κάθε περίπτωση περιγράφονται ένέργειες ή έκδηλώσεις, που δεσίδωνονται με άπηκριβώμενες Ιστορικάς πληροφορίες και τεκμηριώνονται με έγγραφα ή με κείμενα.

Όπως, βέβαια, διαπιστώνεται και από την άπλή άπαρίθμηση του σχετικού υλικού, παραλείπονται θέματα της καθημερινής ζωής (όπως π.χ. τα βαπτίσια) και δεν γίνεται συστηματική διαπραγματεύσις για μνημεία του λόγου (τραγούδια, παραμύθια, παραδόσεις, κλπ.). Οι παραλείψεις όμως αυτές σίτιολογούνται από τον χαρακτήρα του έργου. Σκοπός του συγγραφέως δεν ήταν ή μεθοδική συγκέντρωσις και έπεξεργασία λαογραφικού υλικού της Ιδιαίτερας του πατρίδος, που όπωσδήποτε παρουσιάζει πολλές όμοιότητες με τις πλησιόχωρες Άπεροελλαδικές περιοχές. Άλλωστε κατά την έκθεσι των έθιμων, που έπικροτούσαν στις περιγραφόμενες έκδηλώσεις, ή παράθεσις σχετικών μνημείων από λόγου και ή έπισήμανσις δημοσιευμάτων ("ΕΛήνων ή ξένων) του ΙΘ' αιώνας για έπί μέρους ζητήματα μείωνι την άπουσία καταγραφής λαογραφικού υλικού κατά μεθοδικό τρόπο.

Είναι πάντως πολύ ένδιαφέρουσα ή άποκάλυψις του έθιμου προγαμίας δωρεάς στην μνηστή από τον μέλλοντα σύζυγο της, που άποτελείτο από είδη (ένδυματα, κοσμήματα) ή χρήματα και που έξασφαλιζόταν με συμβολαιογραφική πράξι, όπου υπήρχε και ύψηλή ρήτρα για περίπτωση άθετήσεως της. "Η προίκα της νύφης από τους γονείς της περιελάμβανε, έκτος από τα άκίνητα, χρήματα και πλούσιο ρουκισμό (ή και κοσμήματα), όχι όμως έπιπλα, τα έξοδα των όποιων ήταν όποχρεωμένος να άναλάβη ό γαμπρός.

Η συχή και άμεση έπικοινωνία των Γαλαξειδιωτών με Εύρωπαίκες και "Ασιατικές χώρες και ή οικονομική άνεσις, που προήρχετο από την ναυτιλιακή δραστηριότητα των κατοίκων, συνετέλεσαν ώστε τα Γαλαξειδιώτικα στίγια να κοσμούνται με έπιπλα και σκεύη διαρτίματα, έκλεκτά και πάντως του «συρμού» της έποχής: Καρυδιένεις σκαλιστές κασέλες με θήκες στο έσωτερικό τους, για διαφύλαξι χρημάτων ή κοσμημάτων, σκρίνια σκαλιστά σε κομψά σχέδια για προθήκες άσημικών ή για χρήσι γραμμομεία με εύρωπαίκα.

Άλλωστε και οι όροφές στα διαπάτα ή τρίπατα στίγια ήταν διακοσμημένες με ποικίλα έγχρωμα σχέδια (όπου άπεικονίσαις πουλιών άγγέλων, λουλουδιών), που προ-

Αξιόλογα στοιχεία παρέχονται για τα έργα τέχνης των γυναικών του Γαλαξειδιού και για την ένδυμασία τόσο των άνδρών όσο και των γυναικών που παρακολουθείται στην βαθμιαία εξέλιξι της υπό την έπίδρασι του εύρωπαϊκού ρεύματος, με μνεία της όνομασίας των έπί μέρους τμημάτων των έσωρούχων και της έξωτερικής άμφιεσεως.

Για τα άγναντώμενα — τις συνθήκες που έπικροτούσαν κατά την άσκήρησι των ναυτικών για τα μακρινά ταξίδια — ο συγγραφέας παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες τόσο έπί μέρους έκδηλώσεων και παρεμβάλλει στην άφήγησί του πολλά τραγούδια.

Στο τμήμα του κεφαλαίου, που αναφέρεται στα ταξίδια των έπισήμων, ό Εύθ. Γουργουρής διευκρινίζει θέματα, όπως του χρόνου που έπισκέφθηκε το Γαλαξειδί ό Ερσέλους "Οθων, και δίδει πληροφορίες για τον τρόπο της ύποδοχής τους και για τα έξοδα, που κάθε φορά άπαιτήθηκαν.

Όσα έκτίθενται στους τέσσερες πρώτους φακέλους του άνεκδότου έργου του Εύθυμιου Γουργουρή παρέχουν μιὰ ζωντανή εικόνα των συνθηκών της ζωής, των πνευματικών έκδηλώσεων, των κοινωνικών σχέσεων, της προσηλώσεως προς τις παρεδόσεις και της οικονομικής ευείας των κατοίκων του Γαλαξειδιού, που ήκμασε και έμεινε όνομαστό για την γενικότερα θέσι, που κατέλαβε στις έπαρχιακές πόλεις της "Ελλάδος κατά τον ΙΘ' και τα πρώτα χρόνια του Κ' αιώνας.

Β' ΟΜΙΛΙΑ
ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Καθηγητής κ. Φαίδων Κ. Μπουμπουλιδής έκδογράφει τον Εύθυμιο Γουργουρή, έπισημόνως την σημασία του άνεκδότου έργου του γενικότερα και σε σύγκρισι με όσα σχετικά μελετήθηκαν ειδικά ως τώρα το φώς της δημοσιότητας και άνέλυσε το περιεχόμενο των τεσσάρων πρώτων φακέλων της όλης συνθετικής εργασίας.

Ο ναυτικός χαρακτήρ της πολιτείας του Γαλαξειδιού και ή μεγάλη προβολή της κατά την περίοδο της άκμης της Ιστιοφόρου ναυτιλίας δικαιολογεί την έκτασι που έδωσε ό άείμνηστος συγγραφέας στην διαπραγματεύσει θεμάτων της όλης ναυτιλιακής δραστηριότητας: Τὸ ήμισυ και πλέον του έργου του άφιερώνεται στα έπί μέρους ζητήματα του θρυλικού στόλου των Ιστιοφόρων, στην παρουσία και συμβολή των ανθρώπων άλλα και στο άψυχο, όμως πάντα τόσο ζωντανό, υλικό τα καράβια.

Τὸ πανελλήνια γνωστό τραγούδι συνοψίζει κύρια γνωρίσματα της περιοχής:

Τὸ Γαλαξειδί 'ναι μικρό,
μ' έχει πολλά καράβια,
έχει κορίτσια διοφρά,
και ναύτες παλληκάρια.

Αυτά τα καράβια κι αὐτοί οι ναυτικοί — σ' όλες τις βαθμίδες της Ιεραρχίας — γίνονται άντικείμενο διαπραγματεύσεως στους πέντε τελευταίους φακέλους: και πρέπει από τώρα να υπογραμμισθί ότι ή διαπραγματεύσις, παρά την μεθοδικότητα άναπτύξεως των διαφόρων στοιχείων, την σχολαστική παρεμβολή έγγραφων, την ακρίβεια της περιγραφής και την άντικειμενικότητα των κρίσεων, που διατυπώνονται, διαπνέεται από μιὰ πνοή, φορτισμένη με παλιό αγάπης για το θέμα.

Ο συγγραφέας έζησε την ναυτική ατμόσφαιρα του Γαλαξειδιού στα παιδικά του χρόνια και, άριμωσ πιά, την άπείδωσα στην συγγραφή του μ' ένα τόνο πνευματικής συνέχειας στη σελ. 4

*** Τὰ κείμενα που άκολουθούν άναδημοσιεύονται από άνάπτυπο της "Επετηρίδας του "Ιδρύματος Νεοελληνικών Σπουδών (Τόμος Β' 1981-1982, σ. 248-272).

* "Ιδ. Άν. Ι. Σκιαδά, Εύθυμιος Ν. Γουργουρής έφ. «Τὸ Γαλαξειδί» άρ. 370 (Δεκέμβριος 1980), σ. 3.

(**) "Ιδ. Εύθ. Γουργουρή, «Τὸ Γαλαξειδί στον καιρό των Καραβιών», έφ. «Τὸ Γαλαξειδί», άρ. 379 (Νοέμβριος 1981), σ. 1.

